

altíð havi kent tað sum eina stóra gleði at sleppa at virka sum prestur, so eru hesar syrgiliga hendingarnar eisini ein partur av arbeidnum, sum vit prestar eiga at gera.

- Nei, lætt er tað ikki, men um so alt gekk av sær sjálvum, so hevði tað ikki verið nokur avbjóðing og so hevði eisini verið stundir at gevast. Mest umráðandi er í øllum førum, at tú alla tíðina arbeidir við Bíbliutekstinum. Tað er gott tað sama - alt skal ikki vera lætt, sigur Eivind Vilhelm ávarsliga.

Sunnudagur besti dagur í viku

Hvat er tað mest áhugaveri í prestaarbeiðnum?

- Tað er avgjørt at halda ella hoyra gudstænastu. Sunnudagur er besti dagur í viku, og eg nýti hann eins nógv, um tað eri eg ella annar prestur sum prædika. Annars haldi eg tað verða ein stór gleði at sleppa at doyða børnini, fylgja við teimum til fermingaráldur. At fáa loyvi at siga teimum um lívið, sum tey hava fingið til gávus frá Gudi - so at gifta tey, sum ein hevur fermt.

- Alt, sum fer fram innan kirkjugátt verður ongan tíð ein vani, og tað heldur lívinum uppi.

Tað kemur alt meira fyri, at hjún fara frá hvørjum øðrum. Hvussu kennist tað hjá prestinum, sum hevur gift tey?

- Um vit tósa um mína tíð sum prestur, so kom tað ikki so ofta fyri, at hjún fóru frá hvørjum øðrum.

- Ein uppgáva hjá presti er at mæla millum tvey, sum vilja skiljast. Hetta havi eg ofta roynt og haldi eisini, at tað er ein týðandi partur í arbeidnum hjá prestum.

Hvar tú fingið hjún saman aftur, sum vildu skiljast?

- Ið hvussu so er havi eg dømi um hjún, sum ikki fóru frá hvørjum øðrum, sigur Eivind Vilhelm ...

Broytt sjónarmið

Ávarsliga: - Um tvey menniskjalív verða brotin niður av at liva í ringum hjúnarlag, so er betur at tey fara frá hvørjum øðrum, men mæi tykir so synd í børnunum. Tey vilja avgjørt í øllum førum hava bæði foreldrin hjá sær.

Hvussu kanst tú veita hjúnun ráð og vegleiðing, tá tú sjálvur er ógiftur?

- Jú, tað er tí eg kenni uppskriftina, hvussu tað eigur at vera!

Heilar 17 ferðir hevur Eivind Vilhelm gingið á odda í ólavskúskrúðgonguni. Í ár var seinasta ferðin í hesum starvi

Júst royndirnar í arbeidnum gevur einum innlit í mannalívinum og gevur einum vitan um, hvussu tað kann vera.

Um at vera ógiftur prestur: - Um maður spyr meg um tað er betri at vera gamal drongur ella at fáa sær eina konu, so svari eg. - Fá tær eina konu beinanvegin. Eivind Vilhelm heldur ikki, at vit skulu práta meir um hatta!

Hvar tú mokað at gift fólk í kirkju, sum hava verið gift áður?

- Ja, tað noyðist eg at viðganga. Tað kom fyri, tá eg var ungur prestur at fólk bóðu meg um tað, hóast tey høvdu verið gift áður. - Tá noktaði eg - út frá tí sjónarmiði at eg vildi varðveita hjúnarlagið.

Hinvegin so havi eg ikki noktað at givið teimum kirkjuliga signingina, um tey vóru gift hjá sýslumanninum.

- Vit tíðini er hjúnarlagið vordið minni virt. Persónliga haldi eg ikki, at tað nervar ein, um tú broytir sjónarmið. Í hesum føri havi eg seinnu árin jattað at gift fólk, sum hava livað saman og átt børn.

- Hetta geri eg eisini út frá sjónarmiðnum at varðveita hjúnarlagið, men í dag er tað eisini fyri at verja børnini. - Eg haldi at børnini vilja at foreldrin giftast, tað gevur tryggleika í gerandisdegnum.

Varabiskupur

1. juni 1973 fór Jákup Joensen, fyrrverandi varabiskupur frá.

Eivind Vilhelm var tá prestur á Tvøroyri.

- Eg fekk áheitan um at lata meg stilla upp til varabiskupaembættið, og eg má siga, at eg var ikki fyrireiðkaður, tí eg visti ikki hvat hetta innibær.

Higartil hevði eg røkt milt starv í Suðuroy og tá var oyggin so fjarskotin, at eg ikki rættliga visti, hvat fór fram norðanfyrris. Arbeidið

Umhvørvið í bispagárdinum er merkt av listarligum áhuga. Her eru málningar og standmyndir sett saman við kønari hond. Standmyndin sum sæst á yndini er bronsískrossmynd, sum Havsteen-Mikkelsen, listamaður hevur gjørt. Eivind Vilhelm heldur ikki, at krossmyndin skuldi fara av landinum aftur, tá hon fyri nokrum árum síðan var á framsýning her. Eivind Vilhelm hevur sannað pening saman og rindar ein part sjálvur. Krossmyndin skal latast Hoyvikar kirkju, sum er seinasta avrik hjá varabiski, áðrenn hann fer frá til vís.

Fyrrmyndin er krossmyndin á "Gullskápinum" í krossvegnum í Kirkjubæni.

- Eg skuldi senda skrivliga vátan um at eg vildi uppstillast og eini 25 stillarar skuldu fáast til vega.

Valið fór fram í kirkjuráðnum og millum prestarnar í Føroyum.

Try evni vóru til valið: Salomon Joensen, Hagni Poulsen og eg.

- Eg varð vígdur í Dómkirkjun í Keymannahavn 3. juni 1973 og settur í starv her 1. juli sama ár.

Hvat hugsaði tú, tá tú bleivst valdur?

- Eg kendi tað sum ein heiður, at slíkt álit varð víst mær. Samstundis var eg settur sóknarprestur við Suðurstreymoyar prestagjald til 1978, tá eg bleiv varabiskupur burturav.

- Nú 17 ár seinni, kenni eg tað sum eina stóra gávu at hava fingið loyvi til at virka í hesum starvi. Arbeidið

hevur verið ríkandi á allan hátt. Eg havi ikki orð fyri alt tað góða, sum tað hevur ført við sær. Her hevur verið nógv kirkjuligt arbeiði at gera, og eg havi ferðast kring oyggjarnar. Ein uppgáva er at sýna føroysku kirkjurnar 3. hvørt ár. Seinast havi eg verið í Dímun, har ætlanin er at bygga tí gomlu kirkjuna upp aftur. Nýggj kirkja skal byggjast í Hoyvik, og har eri eg við í arbeidnum at skipa fyri hesum arbeiði. Annars er arbeiðið hjá mær at ráðgeva prestunum í Føroyum og eisini at umsita teir loyfræðiligu kirkjuspurningarnar.

Kirkjan — elsta sermál í Føroyum

Heldur tú at føroyska kirkjan skal yvirtakast?

- Tað er ein politiskur spurningur, men eg veit, at hetta er nakað sum kemur - fyrr ella seinni!

Núverandi skipan er bert ein fyrbilsloyn, men tað er ein ógreiður spurningur, hvussu nýskipanin verður. Kirkjuráðini í Føroyum eru heldur ikki samd um yvirtøkuspurningin, og tá fyrrverandi Landsstjórn sendi fyrispurning út til Kirkjuráðini viðvíkjandi yvirtøku í vár, var meirfati fyri at varðveita kirkjurnar í núverandi skipan.

Fyri stuttum var Torben Rechendorff, danskur politikari og prestamaður í Føroyum og vitjandi meiningheitsráðini. Tá hann kom aftur til Danmarkar var samrøða við hann í Kristelige Dagblad, har hann helt, at tíðin var komin til at umskipa varabiskaembættið í Føroyum. Hann helt at einki var til

hindurs fyri, at Føroyar bleiv eitt sjálvstøðugt bispadóm. Hann helt tað bara vera náttúrligt at føroyingar yvirtøku kirkjurnar samstundis!

Er tað ikki kostnarmikið at yvirtaka kirkjuna?

- Nei, tað er ikki veruleikin. Kirkjan varð gjørt føroyskt sermál longu í 1924, og er sostatt elsta sermál okkara. Løgtingið er óvasti mynduleiki og einki, sum hevur við føroysku kirkjuna at gera, fer út um landoddarnar! Løgtingið velur kirkjustjórn, har ríkissambandið er formaður og varabiskup fastur nevndarlímur. Síðani velur Løgtingið triggjar límir í nevndina.

Kirkjurgrunnurin fær jättan hvørt ári á figgjarlógini, sum verður nýttur til umvæling og viðlíkahald av kirkjunum, til kirkjugarðar, kirkjutrýgging, stuðul til prestaflutning og t.d. til kirkjurgjöld o.a. Hetta gjalda føroyingar sjálvir fyri. Hinvegin so rindar danski staturin prestalønirnar og viðlíkahald og umvæling av prestagárdinum.

Lokalu kirkjubókin svara fyri rakstur og viðlíkahald av kirkjunum - innan og utoan - . Flestu teirra sum arbeida innan kirkjurnar hava gjørt hetta í árávis og utoan samnýning. Tað hevur verið ein náttúrligur partur í teirra lívi, sum eru góð við kirkjurnar - ja, onkur hevur arbeitt ókeypis í 65 ár!

Hvat heldur tú um ymsu trúarbólkarar í Føroyum. Er rímd fyri teimum her?

- Ja góðasta. Vit hava trúarfrælsi og her skal hvør og ein sum vil - hava frælsi og loyvi at leita til Guð, biða til Guð og trúgva á Hann, soleiðis sum tann einstaki kennir seg sannfærðan um. Tað samsvarar við Guðs vilja, sum vit biða um í hvørðar prestabønir: at hansara lærusevneir mugu vera eitt - men harfyri nýstast teir ikki at vera eins!

- Ein broyting er komin í okkara tíð, nú ymsu trúarbólkarar royna at samstarva ístaðin mótarbeiða hvør øðrum og nýta illmælisorð móti hvørjum øðrum. Vit hava lært at virða hvønn annan, hóast munin okkara millum. - Jú góða, trúarfrælsið mugu vit verja, sigur Eivind Vilhelm, sum fyllir 67 komandi ár, og sum fer at gevast í bispagárdinum og embætti sínum, hann hevur røkt við gleði í 17 ár.

- Nú fari eg at fáa stundir at ferðast og at lesa tær bækur, sum liggja á láni. Eg havi bygt hús og gleði meg serliga eisini til at røkta urtagarðin har - og annars vóni eg at onkuntíð fá loyvi at halda gudstænastur og virka innan kirkjugátt.

- Persónliga haldi eg tað verða best at gevast, meðan ein enn kann finna úthverðin, og annars lata aðrar sleppa framat.

- Harfyrir er ikki neyðugt at halda seg burtur frá Guðs húsi, sum hevur verið gerandisdagur mín í heili 40 ár. Har fari eg framvegis at hoyra til, sigur Eivind Vilhelm at enda.

